

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет лінгвістики та перекладу
Кафедра педагогіки та психології**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психотерапії

Галузь знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>
Спеціальність	<u>053 «Психологія»</u>
Назва освітньої програми	<u>Психологія</u>
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський) рівень</u>

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
Доцент кафедри педагогіки та психології, кандидат психологічних наук Поплавська Єва Вадимівна	+380965883738	soul17r@ukr.net

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «**Основи психотерапії**» знайомить студентів із теоретичними засадами вітчизняних та зарубіжних підходів у психотерапії, ключовими концепціями та методами психологічної допомоги. В межах курсу розглядаються основні напрями психотерапії, їх теоретико-методологічні засади, механізми психотерапевтичного впливу, етичні принципи роботи психотерапевта.

Студенти отримують знання про особливості взаємодії клієнта та психотерапевта, етапи психотерапевтичного процесу, методи діагностики та аналізу психоемоційного стану особистості. Значна увага приділяється вивченню психологічних механізмів розвитку особистості, кризових станів та шляхів їх подолання за допомогою психотерапевтичних методів.

Опанування дисципліни передбачає розвиток навичок застосування психотерапевтичних технік, аналізу індивідуально-психологічних особливостей клієнта, вибору ефективних методів психокорекції відповідно до конкретних запитів. Студенти також знайомляться з методами

саморегуляції, емоційної підтримки та профілактики професійного вигорання, що сприяє підвищенню рівня їх психологічної культури та професійної компетентності.

Мета викладання дисципліни. Курс "Основи психотерапії" покликаний сформувати у студентів професійні знання і уміння у галузі надання психологічної допомоги, сприяти більш повному і глибокому розумінню основних вимог щодо процесу проведення психотерапії, психологічних понять і категорій, їх взаємозв'язку та взаєморозвитку, збагатити науковий світогляд студентів та їх психологічну культуру. Психотерапія – історично та культурно зумовлений термін, який на даний час позначає особливий вид міжособистісної взаємодії, при якому пацієнтам надається професійна допомога психологічними засобами при вирішенні виникаючих у них проблем і труднощів психологічного характеру. Завдання вивчення дисципліни. 1) сформувати в студентів уявлення про сутність та основну проблематику психотерапії як окремого виду психологічної практики, а також про її місце і роль в сучасній психологічній практиці; 2) навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.; 3) ознайомити студентів зі специфікою організації та проведення психотерапії у різних видах сетінгу: індивідуальній, сімейній та груповій формах; дитячої психотерапії; 4) сформувати уявлення про базові навички здійснення кризової інтервенції, супервізії.

Передумови для вивчення дисципліни. Для вивчення даного курсу здобувачам необхідні знання з дисциплін: «Загальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія», «Психологія особистості», «Соціальна психологія», «Академічна доброчесність та професійна етика».

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи психотерапії» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Навчальна дисципліна «Основи психотерапії» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (ПР), передбачених освітньою програмою:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

- предмет, мету та завдання основ психотерапії;
- основні сучасні теоретичні концепції психотерапії;
- основні напрямки зарубіжної психотерапії;
- основні напрямки вітчизняної психотерапії; - основні психотехніки;

Уміти:

- здійснювати психологічний аналіз запиту та проблеми клієнта;
- організовувати психотерапевтичну роботу;
- регулювати професійне спілкування в системі «клієнт – психолог»;
- здійснювати первинний психотерапевтичний вплив та надавати психологічну допомогу особистості в межах професійного спілкування;
- використовувати індивідуальні форми надання психологічної допомоги;
- використовувати групові форми надання психологічної допомоги.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття (денне відділення / заочне відділення)			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
5	150	24/8	48/8	78/134	4/5	8/9	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				Кількість годин			
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекц.	практ.	сам. роб.		лекц.	практ.	сам. роб.
ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ I. ВСТУП ДО ПСИХОТЕРАПІЇ								
Тема 1. Психотерапія як суспільне явище. Поняття та предмет психотерапії.	10	2	4	4	10	1	-	9
Тема 2. Історичний нарис розвитку психотерапії як науки.	10	2	4	4	10	1	-	9
Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи	10	2	4	4	10	-	1	9
Тема 4. Особистість психотерапевта	10	2	4	4	10	-	1	9
Тема 5. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки.	10	2	4	4	10	-	-	10
ЗМІСТВОЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОТЕРАПІЇ								
Тема 6. Особливості та методи психодинамічної терапії	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 7. Трансактний аналіз	12	2	4	6	12	1	-	11
Тема 8. Загальний підхід до терапії в гештальтпсихології	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 10. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії	12	2	4	6	12	1	1	10
Тема 11. Тілесно-орієнтована терапія.	10	2	4	4	10	1	-	9
Тема 12. Нові підходи у психотерапії.	10	2	4	4	10	-	-	10
Тема 13. Особливості дитячої психотерапії.	10	2	4	4	10	-	1	9
Усього годин	150	24	48	78	150	8	8	134
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН								

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle, а також інших електронних програм навчання. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «**Основи психотерапії**» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, презентацій тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю – екзамену.

Тематика, питання та індивідуальні завдання до самостійної підготовки

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
ЗМІСТОВОЙ МОДУЛЬ І. ВСТУП ДО ПСИХОТЕРАПІЇ			
1	Тема 1. Психотерапія як суспільне явище. Поняття та предмет психотерапії. <u>Підготувати доповідь</u> 1. Сутність, об’єкт і предмет психотерапії. 2. Цілісний підхід до хвороб. Медична та немедична психотерапія. Види терапевтичної допомоги. 3. Категорії психотерапевтичної практики. 4. Проблемна та особистісна спрямованість терапевтичної допомоги. 5. Формування запиту клієнта. 6. Етапи психотерапевтичного процесу. 7.Базові принципи та завдання психотерапії. 8. Етичні засади терапевтичної роботи. 9.Теоретичні основи психотерапії. 10. Психологічні та психофізіологічні аспекти психотерапії Практична частина 1. Проаналізувати приклад контракту на надання психологічних послуг.	4	10
2	Тема 2. Історичний нарис розвитку психотерапії як науки. <u>Підготувати доповідь</u> 1.Історія становлення психотерапії, її предмет і завдання. 2.Теоретичні основи психотерапії. 3.Основні етапи становлення психотерапії в історії. 4. Науковий статус сучасної психотерапії. 5. Класифікація видів психотерапії. Варіанти класифікації систем, напрямків та методів психотерапії. Ф.	4	11

	Месмер, М. Кляйн, А.Фрейд, К. Юнг, Е. Еріксон, К. Роджерс та їх роль у розвитку психотерапії як науки. 6.Основні напрями психотерапії в сучасному суспільстві. Практична частина 1. Підготувати схему первинного інтерв'ю		
3	Тема 3. Механізми, засоби та техніки психотерапевтичної роботи 1. Які особливості механізмів психотерапевтичної дії в індивідуальній, груповій та сімейній формах психотерапії? 2. Як відрізняються механізми психотерапевтичної дії в індивідуальній, груповій та сімейній психотерапії? 3. Які психотерапевтичні механізми є найбільш ефективними в індивідуальній, груповій та сімейній формах психотерапії? 4. Як впливають різні форми психотерапії (індивідуальна, групова, сімейна) на вибір психотерапевтичних механізмів? 5. Які спільні та відмінні риси механізмів психотерапевтичної дії в індивідуальній, груповій та сімейній психотерапії? Практична частина 1.Змодельовати ситуацію «Якісний контент аналіз ранніх спогадів»	4	10
4	Тема 4. Особистість психотерапевта <u>Підготувати доповідь</u> 1. Психологічний профіль психотерапевта: як особистість впливає на ефективність роботи з клієнтами. 2. Емпатія та саморефлексія як ключові компоненти професіоналізму психотерапевта. 3. Психотерапевт і його особисті межі: як зберігати баланс між професіоналізмом та емоційним благополуччям. 4. Особистісна зрілість психотерапевта: як це впливає на взаємодію з клієнтом. 5. Основні вимоги до психотерапевта. Наявність профільної освіти та сертифікації. Дотримання етичних норм професії. 6. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку як ключові компоненти професіоналізму психотерапевта. Практична частина • Визначити власні сильні і слабкі сторони, які можуть впливати на ефективність терапевтичного процесу. • Опрацюйте теоретичні джерела з теми "Роль саморефлексії у професійному становленні психотерапевта". • Напишіть есе (1–2 сторінки) на тему: <i>"Мій шлях до психотерапії: як я бачу своє професійне зростання?"</i> У есе обов'язково відобразіть: - особисті цінності та мотиви, що спонукали до вивчення психотерапії;	4	10

	- сильні та слабкі сторони вашої особистості у контексті майбутньої професії; - короткострокові та довгострокові цілі професійного розвитку; - ресурси, які ви плануєте використовувати для саморозвитку (навчальні програми, супервізія, самоосвіта тощо).		
5	Тема 5. Проблема ефективності терапії: критерії та методи оцінки. <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Чинники, що визначають ефективність психотерапії. 2. Очікування клієнта. Готовність клієнта до співпраці. 3. Специфіка дії конкретних методів психотерапії Практична частина 1. Уявіть, що ви працюєте з клієнтом, який страждає від тривожного розладу. Створіть приклад оцінки ефективності терапії для цього випадку. Вкажіть, які інструменти оцінки ви будете використовувати, як ви вимірюватимете зміни в симптомах тривожності, і як ці зміни будуть відображатися в загальному плані терапії. 2. Пропишіть, як ви будете аналізувати отримані дані і вносити корективи в терапевтичний процес.	4	10
ЗМІСТОВОЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПСИХОТЕРАПІЇ			
6	Тема 6. Особливості та методи психодинамічної терапії <u>Підготувати доповідь</u> 1. Основні принципи психодинамічної терапії: історія та розвиток методу. 2. Порівняльний аналіз психодинамічної та когнітивно-поведінкової терапії. 3. Роль несвідомого у психодинамічній терапії: теоретичні засади та клінічні приклади. 4. Техніки інтерпретації сновидінь у психодинамічній терапії. 5. Психодинамічний підхід до лікування тривожних розладів: ефективність та виклики. 6. Контрперенесення у психодинамічній терапії: методи роботи та управління. 7. Методи та прийоми психодинамічної терапії у роботі з депресією. Практична частина • Пройти тест Юнга «16 асоціацій» • Наведіть приклади перенесення і контрперенесення в контексті психоаналізу • Підготувати план круглого столу для батьків дітей з тривожними проявами, із використанням психоаналітичного підходу до розуміння дитячих страхів.	6	10
7	Тема 7. Трансактний аналіз 1. Які основні теоретичні положення трансактного аналізу? 2. У чому полягають мета та завдання трансактного аналізу як методу психотерапії? 3. Які моделі еґо-станів виділяв Ерік Берн у трансактному аналізі? 4. Що таке трансакції у трансактному аналізі?	6	9

	5. Які види трансакцій виділяють у трансактному аналізі та які їх особливості? 6. Які основні елементи та фактори формування життєвого сценарію виділяють у трансактному аналізі? 7. Які техніки психотерапевтичної роботи використовуються в трансактному аналізі? 8. Як техніки трансактного аналізу сприяють особистісному зростанню та зміні поведінки? Практична частина Охарактеризуйте складові частини трансактного аналізу: структурний аналіз, аналіз трансакцій, аналіз психологічних ігор, аналіз життєвого сценарію		
8	Тема 8. Загальний підхід до терапії в гештальтпсихології <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Контакт та межі контакту: як встановлюються взаємодії в гештальт-підході. 2. Парадигма "тут і зараз": як працювати з поточним досвідом клієнта. 3. Цикл контакту в гештальт-терапії: від потреби до завершення. 4. Роль тілесності в гештальт-терапії: робота з тілесними відчуттями та емоціями. 5. Розрив контакту: втеча, блокування та уникнення у клієнта. 6. Методи та техніки гештальт-терапії: порожній стілець, діалог з частинами себе тощо. 7. Робота з незавершеними гештальтами: як завершити ситуації з минулого. 8. Супервізія в гештальт-терапії: аналіз роботи терапевта. 9. Етика в гештальт-терапії: як зберігати автентичність та відповідальність. Практична частина 1. Опрацювати одну з технік гештальт-терапії: порожній стілець, діалог з частинами себе тощо. 2. Скласти план бесіди з використанням елементів гештальт-терапії для клієнтів із труднощами у стосунках.	6	9
9	Тема 9. Загальна характеристика методів клієнт-центрованої терапії. <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Теоретичні основи клієнт-центрованої терапії Карла Роджерса. 2. Роль емпатії, безумовного прийняття та конгруентності в клієнт-центрованій терапії. 3. Практичне застосування клієнт-центрованої терапії у роботі з різними групами клієнтів. 4. Роль терапевта в клієнт-центрованому підході: відсутність директивності та підтримка автономії клієнта. 5. Ефективність клієнт-центрованої терапії: результати досліджень та відгуки практиків. 6. Етичні аспекти клієнт-центрованої психотерапії. 7. Модернізація та адаптація клієнт-центрованого підходу у сучасній психології. Практична частина 1. Охарактеризувати етапи консультування за Роджерсом	6	10

	2. Розробити міні-програму психопрофілактичного заходу з елементами логотерапії для учасників, які пережили втрату або кризу сенсу.		
10	Тема 10. Когнітивно-біхевіористичний напрямок психотерапії 1. <u>Підготувати доповідь</u> 2. Методи та техніки когнітивно-біхевіористичної терапії: когнітивна реструктуризація, експозиція, модифікація поведінки. 3. Раціонально-емотивна поведінкова терапія Альберта Елліса: основні положення та техніки. 4. Застосування КБТ у лікуванні тривожних та депресивних розладів. 5. Когнітивно-біхевіористична терапія при розладах харчової поведінки. 6. Використання КБТ у роботі з підлітками та молоддю: особливості підходу. 7. Роль клієнта та терапевта у когнітивно-біхевіористичній терапії: активна співпраця та самодопомога. Практична частина 1. Аналіз дисфункціональних думок та модифікація поведінки. 2. Розробити програму тренінгу з використанням принципів когнітивно-поведінкової терапії (КПТ) для подолання тривожних розладів у підлітків.	6	11
11	Тема 11. Тілесно-орієнтована терапія. <u>Підготувати доповідь</u> 1. Психосоматичні розлади та тіло: зв'язок між емоціями і фізичними відчуттями. 2. Техніки тілесно-орієнтованої терапії: дихання, рух і контакт. 3. Основні навички та вміння, які важливі для терапевта в ТОТ. 4. Порушення тілесної свідомості: анорексія, булімія та інші розлади харчової поведінки Практична частина - Підібрати та опрацювати тілесні техніки (вправи на усвідомлення дихання; вправа на розслаблення м'язів; вправа на розпізнавання емоцій через тіло). - Підготувати сценарій просвітницької лекції на тему «Основи тілесно-орієнтованої терапії: як тіло реагує на стрес», адаптований для широкої аудиторії.	4	10
12	Тема 12. Нові підходи у психотерапії. <u>Підготувати доповідь.</u> 1. Основи нейролінгвістичного програмування: концепції та техніки 2. НЛП у бізнесі та особистісному розвитку: переваги та недоліки 3. Основи трансперсональної психотерапії: методи та підходи Станіслава Грофа 4. Роль трансперсональної психотерапії в лікуванні травм та стресу 5. Холотропне дихання як інструмент для самопізнання та терапії 6. Критичний аналіз аверсивної терапії: переваги та недоліки в лікуванні залежностей 7. Етика та моральні питання аверсивної терапії. Практична частина		

	- Використати одну з технік НЛП (наприклад, "репрезентативні системи" або "якоріння") у реальному спілкуванні, наприклад, під час презентації або розмови з колегою. Запишіть свої спостереження, як техніка змінила ваш підхід до комунікації та результат. - Підготувати план інтерактивної зустрічі для ветеранів з елементами нарративної терапії: «Моя історія сили».		
13	Тема 13. Особливості дитячої психотерапії. <u>Підготувати доповідь</u> - Основні принципи дитячої психотерапії: відмінності від психотерапії дорослих. - Гра як основний інструмент дитячої психотерапії. - Казкотерапія як метод психокорекції у дітей. - Роль батьків у дитячій психотерапії: співпраця та підтримка. - Техніки арт-терапії в роботі з дітьми: малювання, ліплення, музика. - Поведінкові методи в дитячій психотерапії: корекція агресії та страхів. - Групові психотерапія для дітей: переваги та труднощі. Когнітивно-поведінкова терапія у роботі з дітьми: адаптація методів. - Робота з дитячою тривожністю: психотерапевтичні техніки та підходи. Практична частина - Аналіз казки для психотерапевтичної роботи Завдання: Виберіть казку (наприклад, "Червона Шапочка" або "Золота рибка") і проаналізуйте її з точки зору можливих психотерапевтичних моментів для роботи з дитиною. Як можна використовувати цю казку для корекції конкретних дитячих проблем (страхи, тривога, відносини з батьками)? - Скласти план міні-групової сесії з раннього втручання для підлітків, які пережили втрату, з використанням підходу за вибором (наприклад, нарративна терапія або логотерапія).		
14	Тема 14. Системна сімейна психотерапія - <u>Підготувати доповідь</u> Принципи роботи з сім'єю як єдиною системою. - Роль терапевта та основні методи впливу. - Стратегії підтримки та відновлення сімейної функціональності після важких подій. - Техніки системної терапії для налагодження стосунків між батьками та підлітками. - Поняття «меж» в сімейній психотерапії. Практична частина Завдання: «Аналіз сімейної динаміки та розробка плану терапії» Уявіть, що ви — сімейний терапевт. До вас звертається родина, в якій є кілька проблем у взаємодії між членами сім'ї. Ваше завдання – провести аналіз сімейної динаміки та розробити початковий план терапії.		
	Всього	78	134

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання	
	Для екзамену	Для заліку
поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних (лабораторних) занять, виконання самостійної роботи, індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача тощо.	50%	100%
підсумковий контроль	50%	

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, екзамен(залік)

Питання до екзамену

1. Предмет, завдання психотерапії як прикладного напрямку в психології.
2. Охарактеризувати психодинамічний напрям психотерапії (класичний психоаналіз З.Фрейда).
3. Розкрити теорію об'єктних відносин.
4. Зміст та специфіка роботи психолога в психотерапії. Специфічні і неспецифічні засоби психодинамічної терапії.
5. Теоретичні основи гештальт-психотерапії.
6. Розкрити методику «Контроль стимулу» у поведінковій психотерапії.
7. Сутність, об'єкт і предмет психотерапії
8. Охарактеризувати п'ять механізмів порушення процесу саморегуляції у гештальттеорії(інтроекція; проекція; ретрофлексія; дефлексія; конфлуенція).
9. Розкрити поняття групової психотерапії: групова згуртованість, групова напруга.
10. Охарактеризувати медичний напрям в сучасному психотерапевтичному процесі.
11. Розкрити позицію першої, другої, молодшої дитини за Альфредом Адлером.
12. Основні правила гештальт-психотерапії.
13. Охарактеризувати немедичний напрям в сучасному психотерапевтичному процесі.
14. Методики метафоричного спілкування з дітьми за Альфредом Адлером.
15. Розкрити особливості роботи гештальт-терапевта.
16. Зв'язок психотерапії з іншими науками.
17. Охарактеризувати аналітичний напрям психотерапії (К. Юнг).
18. Розкрити позицію психолога у гештальттерапії.
19. Характеристика релігійних форм психотерапії
20. Біоенергетичний аналіз (А.Лоуен).
21. Розкрити основну мету гештальткорекції.

22. Дати характеристику понятійного апарату психотерапії.
23. Пояснити психологічні травми дитини, спричинені поганими дитячо-батьківськимистосункам (з погляду біоенергетичного аналізу).
24. Розкрити вимоги до клієнта у гештальттерапії.
25. Мета, завдання і принципи діяльності психотерапевта.
26. Розкрити техніку біоенергетичного аналізу за А.Лоуен.
27. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Психосинтез».
28. Розкрити феноменологічний підхід як основу клієнт-центрованої терапії.
29. Розкрити специфіку роботи психотерапевта.
30. Структура особистості, або «карта внутрішнього світу», за Р. Ассаджіолі.
31. Розкрити три взаємозв'язані позиції у клієнт-центрованої терапії («тріада Роджерса»): безумовне позитивне відношення, емпатія, конгруентність.
32. Роль З. Фрейда у становленні і розвитку психотерапії як науки.
33. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Гештальт-терапія» (Ф.Перлз).
34. Розкрити стадії терапевтичного процесу (за Роджерсом): заблокованість внутрішньої комунікації, самовираження, саморозкриття, конгруентність, особистісні зміни.
35. Внесок Франца Месмера, Й. Бресера в розвиток психотерапії як науки.
36. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Психодрама» (Я.Морено).
37. Розкрити базові психотехніки клієнт-центрованої терапії: установлення конгруентності, вербалізація, відображення емоцій.
38. Засновник аналітичної психології Карл Густав Юнг і його роль у розвитку психотерапії як науки.
39. Дати визначення поняття групова психотерапія, розкрити її мету і завдання групи.
40. Внесок Мелані Кляйн у розвиток дитячої психотерапії.
41. Терапевтичні чинники психодрами (за П.Келлерманом).
42. Розкрити поняття групової психотерапії: групові норми, структура групи, групові ролі, проблема лідерства.
43. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Екзистенційна психотерапія»
44. Розкрити у груповій психотерапії поняття: актуалізація колишнього емоційного досвіду, головні види вербальної комунікації в групі.
45. Карл Роджерс, Вірджинія Ейкслін та їх внесок у розвиток недирективної ігрової терапії.
46. Гуманістичний напрям в психотерапії (клієнт-центрована терапія К.Роджерса).
47. Розкрити процес групової психотерапії (її фази, підфази).
48. Внесок Е. Еріксона у психотерапію як науку.
49. Структура особистості за К. Роджерсом.
50. Розкрити теоретичні основи поведінкової терапії.
51. Охарактеризувати напрям психотерапії – «Когнітивна психотерапія» (А.Бек).
52. Цілі, вимоги до клієнта та терапевта у поведінковій психотерапії.
53. Розвиток психотерапії як науки на Україні і в Росії у 30-40-ві рр. 20 ст.
54. Основні риси когнітивної терапії.
55. Розкрити особливості методика «негативної дії» у поведінковій психотерапії.
56. психотерапії.
57. Науковий статус сучасної психотерапії.

58. Теоретичні основи психоаналізу (Зігмунд Фрейд).
59. Розкрити методики формування поведінки у поведінковій психотерапії.
60. Охарактеризувати ігротерапію як виду психотерапії.
61. Розкрити основні правила психодинамічної психотерапії.
62. Розкрити методики, засновані на принципах позитивного і негативного підкріплення у поведінковій психотерапії.
63. Охарактеризувати тілесно-орієнтований напрям психотерапії.
64. Охарактеризувати когнітивну психотерапію як один з напрямів сучасного когнітивно-біхевіорального підходу в психотерапії
65. Розкрити базисні техніки: метод вільних асоціацій, аналіз сновидінь, інтерпретація, аналізопору, аналіз переносу.
66. Основні правила когнітивної психотерапії.
67. Охарактеризувати екзистенціальну психотерапію як напрямок психології. Розкрити різновиди психоаналізу у сучасній психотерапії.
68. Метод «Фіксованої ролі» у когнітивній психотерапії.
69. Охарактеризувати гештальт-терапію як напрям психотерапії.
70. Теоретичні передумови розвитку психодинамічної психотерапії.
71. Розкрити техніки у когнітивній психотерапії.
72. Класифікація видів психотерапії.
73. Дати визначення поняття «Психодинамічна психотерапія».
74. Чинники, що визначають ефективність психотерапії.
75. Охарактеризувати когнітивно-біхевіоральний напрям психотерапії.
76. Розкрити техніки психодинамічної психотерапії.
77. Очікування клієнта у психотерапії.
78. Охарактеризувати психодинамічний напрям психотерапії.
79. Охарактеризувати гуманістичний напрям психотерапії.
80. Розкрити погляди теоретиків неофрейдизму (Карен Хорні, Еріх Фромм, Гарі Саллівен).

**8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ У
МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**
(поточний контроль, підсумковий контроль, загальний результат оцінювання)

ЕКЗАМЕН

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	30

Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен			50
Загальний результат оцінювання			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **екзамен** (максимум 50 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 30 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 6;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 10 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 10- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 2.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ЕКЗАМЕН (максимум 50 балів)

Рівень знань оцінюється:

- від 40 до 50 балів - студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки;
- від 30 до 40 балів - студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді;
- 20 - 30 балів - студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.
- 10 - 20 балів - володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих;
- 0 - 10 балів - володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки.

ЗАЛІК

<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних (лабораторних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних (лабораторних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних (лабораторних) занять	60
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ² , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	20
Виконання індивідуальних завдань, дослідна робота здобувача			

² Індивідуально-консультативна робота викладача зі здобувачами

1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	20
Разом балів за поточний контроль			100
<i>Загальний результат оцінювання</i>			100

Поточний контроль знань здобувачів освіти при формі контролю **залік** (максимум 100 балів) оцінюється за шкалою («2», «3», «4», «5»), з обов'язковим переведенням балів за кожний вид роботи таким чином:

- за підготовку до аудиторних занять (максимум 60 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості практичних (лабораторних) занять, для переведу балів за підготовку до аудиторних занять середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 12;
- за виконання завдань для самостійного опрацювання (тестування, завдання, підготовка реферату (есе) за заданою тематикою) (максимум 20 балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості програмного матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення, для переведу зазначених балів середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4;
- за інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовку наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо (максимум 20- балів) здобувачу освіти необхідно мати не менше 1/2 оцінок від загальної кількості інших видів індивідуальних завдань, для переведу балів за підготовку середньоарифметична оцінка множиться на коефіцієнт 4.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

- «2» - виставляється за неправильну відповідь (письмову роботу), яка не відповідає змісту теми та свідчить про нерозуміння її основних положень;
- «3» - виставляється за відповідь (письмову роботу), яка відповідає змісту теми, але є неповною і неточною у визначенні понять, свідчить про неповне розуміння основних положень навчального матеріалу, свідчить про те, що знання студента мають фрагментарний, поверховий характер;
- «4» - оцінюється правильна і обґрунтована відповідь (письмова робота), з якої видно, що студент знає й розуміє теоретичний матеріал в обсязі навчальної теми, володіє необхідними навичками, не допускає суттєвих помилок.
- «5» - оцінюється повна, правильна, ґрунтовна відповідь (письмова робота) на запитання теми, що передбачає логічність і послідовність викладу матеріалу, володіння термінологією, показує вміння повно й глибоко використовувати теоретичні знання в практичній площині.

9. КРИТЕРІЇ ЗАГАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;
- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;
- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);
- «задовільно» / «зараховано» Е - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.
- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C		
64-73 (5)	D	Задовільно	
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	FX	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Глива Є. Вступ до психотерапії [текст] : навчальний посібник. Острог : Вид-во «Острозька академія»; К. : Кондор, 2004. 530 с.
2. Каліна Н.Ф. Психотерапія: підручник. К.: Академвидав, 2010. 280 с.
3. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. Вид. 3-тє. Луцьк: Вежа-Друк, 2017. 420 с.
4. Пеньковська, Н. М. Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії : навчально-методичний посібник Тернопіль : Крок, 2014. 268 с.
5. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз / [ред. упоряд. З. С. Карпенко]. Івано-Франківськ : Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.
6. Федій О. Естетотерапія : навчальний посібник. К. : Центр навчальної літератури, 2007. 256 с.

Допоміжна:

1. Шестопад І. А. Казкотерапія як ефективний метод роботи психотерапевта з дітьми. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»* : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2020. № 10. С. 143-147.
2. Мушкевич М. І., Чагарна С. Є. Основи психотерапії : навч. посіб. Київ : Видавничий дім "КМ Академія", 2017. 248 с.
3. Шевченко Н. Ф. Основи психотерапії : навч. посіб. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 216 с.
4. Седих О. В. Основи психотерапії : курс лекцій. Умань : Видавництво УДПУ, 2017. 180 с.
5. Кочарян О. С., Ложкін Г. В. Основи психотерапії : підручник. Харків : НТУ "ХПІ", 2017. 320 с.
6. Кочарян О. С., Ложкін Г. В. Психотерапія : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 400 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Міжнародного гуманітарного університету: офіційний сайт. URL: https://mgu.edu.ua/science_library
2. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт. URL: <https://library.pdpu.edu.ua>
3. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського: офіційний сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт. URL: <http://odnb.odessa.ua/>